

СТАТИСТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ СЛИННИХ ЗАЛОЗ У ХВОРИХ, ЯКІ БУЛИ ГОСПІТАЛІЗОВАНІ В КЛІНІКУ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ КЛІНІЧНОЇ ЛІКАРНІ

В.М. Гаврильєв, О.В. Рибалов, І.В. Яценко, Д.С. Аветіков, О.О.

Розколупа, І.В. Бойко

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї

Сьогодні кількість хворих із захворюваннями слинних залоз, незважаючи на успіхи їх діагностики та лікування, до теперішнього часу не зменшується.

Більшість хворих із захворюваннями слинних залоз зазвичай лікуються амбулаторно, проте ряд з них, вимагають госпіталізації в спеціалізовані щелепно-лицьові відділення. Аналіз наукової літератури виявив мізерні відомості щодо частоти госпіталізації хворих із захворюваннями слинних залоз, їх види та місце серед інших патологічних процесів в щелепно-лицевій ділянці.

Мета дослідження: з'ясування частоти і структури захворювань слинних залоз, з якими лікувалися хворі в щелепно-лицьовому відділенні Полтавської обласної клінічної лікарні.

Матеріали та методи. Нами був вивчений архівний матеріал щелепно-лицьового відділення Полтавської обласної клінічної лікарні ім. Н.В. Скліфосовського за період з 2006 по 2015 рік з аналізом лікували хворих.

Всі захворювання систематизували за кожен рік окремо з урахуванням вікових груп, статі, госпіталізації по пори року (зима, весна, літо, осінь).

Результати дослідження. За десять років в щелепно-лицьовому відділенні Полтавської обласної клінічної лікарні лікувалися 9285 хворих, з них із захворюваннями слинних залоз - 457 осіб, що склало 5,03% від загальної кількості госпіталізованих. У 5571 хворих (60,01%) були запальні

захворювання щелепно-лицевої ділянки. Серед цих хворих у 313 були діагностовані сіаладеніта (5,60%), що протікають у важкій формі.

Гострий сіаладеніт спостерігався у 86 хворих, що склало 27,48% від всіх запальних захворювань слинних залоз. При цьому гострий паротит мав місце у 55 пацієнтів (чоловіків було 31, жінок - 24). У зимовий період року надійшло 16 хворих, навесні - 12, влітку - 9, восени - 18. Чоловіків до 21 року було 4; від 21 до 35 років - 10; від 36 до 60 років - 10, старше 60 років - 7 осіб. Жінок до 21 року було 2; від 21 до 35 років - 6; від 36 до 60 - 7, старші 60 - 9.

Гострий некалькульозний субмаксиліт був діагностований у 25 хворих (чоловіків 10, жінок - 15). Чоловіків до 21 року було 2; від 21 до 35 років - 2; від 36 до 60 - 4; старше 60 - 2 людини. Жінок до 21 року було 8; від 21 до 35 років - не було; від 36 до 60 - 3; старше 60 років - 4. Взимку надійшло 5 хворих, навесні - 8, влітку - 7, восени - 5.

Епідемічний паротит був діагностований і підтверджений інфекціоністами в 6 випадках: у 4 чоловіків і у 2 жінок. Чоловіків та жінок молодше 21 року було по 2 людини і двоє чоловіків були в віці 21 і 23 років. За 3 випадки захворювання зафіксовано в весняні та літні місяці.

Із загостренням хронічних запальних захворювань слинних залоз лікувалося 227 хворих (72,52%).

Загострення хронічного паротиту було діагностовано у 28 хворих (чоловіків - 16, жінок - 12). Чоловіків до 21 року було двоє; від 21 до 35 років - двоє; від 36 до 60 років - 12. Жінок від 21 до 35 років було троє; від 36 до 60 - 7; старше 60 років - 2. В зимові місяці надійшло 11 хворих, в весняні - 6, в літні - 7, в осінні - 4.

Загострення хронічного некалькульозного субмаксиліта зафіксовано у 40 хворих (чоловіків 17, жінок - 23). Чоловіків від 21 до 35 років було 5; від 36 до 60 - 10; старше 60 років - 2. Жінок від 21 до 35 років було 3; від 36 до 60 - 11; старше 60 років - 9. Взимку госпіталізовано 12 хворих, навесні - 8, влітку - 10, восени - 10.

З калькульозним субмаксилітом було 154 хворих (67,84%): чоловіків - 92, жінок - 62. Чоловіків до 21 року було 8; від 21 до 35 років - 23; від 36 до 60 -

49; старше 60 років - 12. Жінок до 21 року було 3; від 21 до 35 років - 20; від 36 до 60 - 22; старше 60 років - 17. Взимку надійшло 45 хворих, навесні - 33, влітку - 34, восени - 42.

З калькулезним паротит лікувалося 5 хворих (2,20%): 4 чоловіків (36 і 40 років - 2, 60 і 62 років - 2) і одна жінка 63 років. Відповідно до порами року: взимку 2 випадки, навесні - 1, влітку - 2.

Серед хворих з пухлинами м'яких тканин у 115 (55,55%) вони локалізувалися в слинних залозах. Найбільшу групу склали хворі зі змішаними пухлинами - 105 осіб (91,30%). З них змішана пухлина привушної слинної залози спостерігалася у 84 хворих (80,00%), піднижньощелепної - у 19 (18,10%), під'язикової - у 2 (1,90%). Кісти слинних залоз спостерігалися у 24 хворих (12,18%), по 8 випадків з локалізацією в привушної, піднижньощелепної і під'язикової залозах. Інші доброякісні новоутворення слинних залоз діагностовано у 10 пацієнтів (8,70%).

ВИСНОВКИ:

- найбільша частота захворювань слинних залоз різної етіології припадає на період 36-60 років з перевагою у чоловічого населення;

- серед запальних захворювань слинних залоз найчастіше вони калькульозний субмаксиліт, а досить рідкісним - хронічний калькульозний паротит;

- чіткої залежності частоти запальних захворювань слинних залоз від пори року в наших дослідженнях не виявлено;

- серед доброякісних пухлин слинних залоз провідне місце займає змішана пухлина з локалізацією в привушної залозі.